

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΜΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΕΥΡΕΙ ΙΑΤΙΟΥ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Η. ΠΕΡΕΨΔΑ

Βησις συν. προπλ. φ. 5. Διὰ τὸ ἔξωτ. 5 50 μετὰ τοῦ Πικραφίτου καὶ Πίλιου

ΕΤΟΣ ΙΕΤ'.— Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1894. Α. Π. Π.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Περὶ κλίνης

Ἡ πολὺ μαλακὴ καὶ ἡ πολὺ θερμὴ κλίνη βλέπται ἰδίως τοῖς γέροις, ἐπιφέρει ὕπνον καὶ διαιρέξεις, ἐξασθενεῖ τοὺς μύς, τὴν ὄρεξιν πρὸς τὸ τρώγειν, ἐπιφέρει δυσπεψίαν καὶ βλέπται τὴν θρέψιν (ὅρα διεξοδικώτερον Συνέκτ. Ὑγιεινὴν σελ. 76 ἑλ. β').

Ἡ κλίνη δὲν πρέπει νὰ ᾖ οὔτε πολὺ ὑψηλὴ οὔτε πολὺ χαμηλὴ. Ἐν Ἑλλάδι ἀρχαίως ἐκοιμῶντο οἱ οὔτω κοιμώμενοι γυμνοί. Τοῦτο δὲν εἶνε ὑγιεινόν διότι τῶν κάτω στραμάτων ὁ ἀέρ εἶνε ἀκαθροτότερος, ἔχει πλεονάζον ἀνθρώπινον ἔξω ἐκτὸς ὕψους ἐκ τὸ πύτωμα ἢ τὸ ἔδαφος συγκοινωνῆ μετὰ τοῦ ἐκτὸς τῆς οἰκίας ἀέρος καὶ εἶνε ὑψηλότερον τῆς ἔξω ἐπιφανείας.

Αἱ μετρίως ὑψηλαὶ κλίμαι εἰσὶν προτιμώτεραι.

Ἡ στρωμνὴ μετρίως λεπτὴ, οὕσα οὔτε πολὺ παχυσ, οὔτε πολὺ σκληρὰ, οὔτε ρυπαρὰ διότι ἐν τιαύτῃ κλίνῃ κατ' ἀρχὰς ἡ κατὰ κλίσεις εἶνε ψυχρὰ, κατόπιν καθίσταται πολὺ θερμὴ. Αἱ θερμότεραι στρωμναί, αἱ μετὰ κόμμοσος ἐλαστικῆς καὶ αἱ ἔχουσαι πολὺ πυκνὴν ὑφασμα παρέχουσι θερμότητα πλέον τοῦ προσήκοντος.

1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1894.

Καθαριότητα. Τὸ λευκὸν χροῖμα εἶνε εὐμενὸν τῆς μεγάλης καθαριότητος. Ἐν καθαριότητι ἐκπαλαί ξηρόρουσιν πολὺτιμον, Ὁ Δαβὶδ λέγει, «πλουεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσκει».

Νόμος τοῦ Σάλωνος ἐκέλευεν ἵνα ὁ ἱερεὺς ᾗ καθαρός.

»**Ἐπιπένα ἱερωσύνην οὐδενὸς θεῶν κληροδοθεὶ οὐκ ἔντα καθαρὸν τὸ σῶμα.**»

Εἰς τὰ ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ κλίματα αἱ νεώτατοι οἰκίαι δέον νὰ μὴ κατοικῶνται πρὶν παρέλθωσιν εἰς μῆνας διότι τὰ ἀλοίματα τοῦ τοίχου τοῦ τοῦ βραδέως ἀποξηραίνονται

Ἡ ὑγρασία τοῦ δωματίου ἐπιφέρει πολλὰς νόσους, οἷον καρροῦς, ρευματισμοῦς, νευραλγίας, παραλυσιῶς καὶ ἄλλας καχεξίας· δι' ὅπερ οὔτε πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ μένωσιν ἐν τῷ αὐτῷ θαλάμῳ διότι ὑπελογίσθη παρὰ τὸ Δουμά καὶ Σεγιέ ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος ἐν διαστήματι 24 ὡρῶν ἐκβάλλει διὰ τῆς ἀναπνοῆς του ὕδωρ εἰς ἀτμοῦς γραμμάρια 800 ἕως 1000 καὶ ἐκ τούτων τὸ δωματίον καθίσταται ὑγρὸν.

Ἡ ὑψηλὴ οἰκία ἔχει καθαρότερον ἀέρα καὶ κουφίζει τὴν κεφαλὴν.

Ἡ πρὸς μισσημέραν κειμένη οἰκία εἶνε ὑγιειντέρα. Ἐἴτα ἔρχεται ἢ πρὸς ἀνατολὰς καλίστη πασῶν ἐστὶ ἢ πρὸς δύσιν, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ θέρους. Αἱ πρὸς βορρᾶν ὑγιεῖς μὲν, ἀλλὰ ψυχραί.

Ὁ κερκονισμὸς τοῦ θαλάμου σπιλονῶν κανοῖματι εἶνε πληκτικὸς διότι γίνεται ἀντανάκλασις τοῦ ἐκπεμπομένου θερμογόνου ἐκ τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου· ἐπὶ ἐπιβλαβέστερός ἐστὶν ὁ λιθοκόλλητος (ὁ ἐπιστραμμένος ἐκ πλακίων μαρμάρου) ἢ ἐξ ἐλάσματος μεταλλοῦ.

Ἡ ἐκ λίθων ὀμοδομημένη οἰκία ἐπιβλαβεστέρα καὶ ψυχροτέρα τῆς πλινθίνης ἐστίν.

Ὁ ζωγραφισμὸς τοῦ θαλάμου διεγείρει ἀλλοκότους φαντασίας ἰδίως εἰς τοὺς κυρτοὺς.

Ὅσον περισσότερον ἥλιον δέχεται ἡ οἰκία, τόσο ὑγιειντέρα ἐστὶ· δι' ὅπερ καὶ τὸ ῥητόν: «**ὅπου πρὸς ἡλίου ἐστὶ βλέπει ἡλιος, τὸ βλέπει ὁ ἄνθρωπος.**» (ὅθεν τὸ πρὸς ἄρκτον ἥμιστα ὑγιεινόν. Ἡ δὲ πρὸς μισσημέραν ἄγαν ὑγιεινὴ· διότι ὁ ἥλιος μέγας τροφὸς καὶ φύλαξ τῆς υγιείας ἐστὶ.

Τὸν χειμῶνα ὁ κοιτῶν τῆς διαμονῆς δὲν πρέπει νὰ διατηρῆ-

καὶ λίαν θερμὸς· ἀλλὰ νὰ ἀερίζηται διὰ καταλλήλου ἀνανεώσεως τοῦ ἐν αὐτῷ διεφθαρμένου ἀέρος. Νεώτεροι παρατηρήσει ἐθελοῦσαν ὅτι ἡ θερμάνσις κοιτῶνος διὰ θερμάστρας ἐκ χυτοῦ σιδήρου ἐπιφέρει νόσον ἐγκεφαλικήν, τύφον ἐγκεφαλικόν, ἢ πυρετὸν κακοῦ καὶ ὑπὸ συνδεχίς πυρετοῦς.

☩☩☩☩☩☩☩☩☩☩

Ἐπὶ τὸν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὰ υποδημάτια (κάλτρες), ἅτινα ὠφέλιμα εἰσιν πρὸς διατήρησιν καθαριότητος καὶ ἀπορροφήσιν τοῦ ἰδρώτος τῆς πέζας (πατόνας).

Ὅταν οἱ γυμνοὶ πόδες παρέχουσιν αἰσθητὴν θερμότητος καὶ κακουχίας, ἐξ ἧς ἀναγκάζεται ὁ αὐτὸς ἔχων νὰ ἐκθέσῃ ἀσκήσεις αὐτοῦς, τὸ δὲ σύμπτωμα τοῦτο συνήθως συμβαίνει ἐκ γαστρικῆς αἰτίας, καταπαύει ἡ κακουχία ἐὰν φορῆσῃ κάλτρες καθαράς, λεπτὰς καὶ λευκάς.

☩☩☩☩☩☩☩☩☩☩

Ἡ ζώνη χρῆσιμὸς ἐστὶ ὡς ἀσπίγγουσα τὰς σπλάνας, ὅπερ ἐνδυναμώνει. Ἐὰν δὲ ᾖ πλατεία διατηρεῖ θερμότητα ἐπὶ τοῦ στομάχου καὶ μάλιστα τὸν χειμῶνα, ἥτις μαγέλλως συντελεῖ πρὸς τὴν εὐπεψίαν.

☩☩☩☩☩☩☩☩☩☩

Τὸν χειμῶνα δὲν πρέπει νὰ ἐνδύηται τις πολὺ βαρέως ἐντὸς τῆς ἡμέρας, ὅτι ἡ ἐπιβλαβὴς ἡμερήσια ἐνδύματα νὰ ἐπέλθῃ περίφυξις ἐπιεικύνου.

Ἐσπερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν μὴ εὐθὺς γυμνώσῃν ἀλλὰ ἰσχυρῶς τὸ βαρὺ ἐνδύμα ἀμέσως.

☩☩☩☩☩☩☩☩☩☩

Εἰς ποίαν ἡλικίαν δεῖ γενέσθαι τὴν γάμον.

Ὁ Ἀριστοτέλης (π. ζῶων γ1 ε.) λέγει ὅτι μέχρι τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας τὰ σπέρματα τῶν ἀρρένων εἶνε ἄγνα. Ἐπειτα γίνονται γόνιμα μὲν, ἀλλὰ γεννῶσι μικρὰ τέκνα καὶ ἀποτρεχά καὶ οἱ νεοὶ καὶ αἱ νέαι, ὡς περ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζῶων τῶν πλακίων.

Αἱ νέαι συλλαμβάνουσιν εὐκολώτερον, ἀλλ' ἐν τοῖς τέκοις πονοῦσι μᾶλλον· τὰ δὲ σώματα αὐτῶν δὲν ἀναπτύσσονται καλῶς, καὶ ταχύτερον γηράσκουσι τῶν πολυτόκων γυναικῶν.

Ἐν γένει εἴπειν μετὰ τὸν τρίτον τόκον αὐδεῖα αὐξήσις γίνεται τοῦ σώματος τῆς μικροπενδρυσμένης γυναικῆς.

Μετά δὲ τὸ 21 ἔτος αἱ μὲν γυναῖκες εὐκαιροῦ τεκνοποιοῦσιν, οἱ δὲ ἄνδρες εἰσι ἐπιδεικτικώτεροι εἰσίν.

Ἡ τῶν γυναικείων ὄρη γίνεται μείζων περὶ τοὺς φθίνοντας σεληνιακοὺς μῆνας.

Τέλος τῆς παραγωγῆς, ἄνδρα μὲν ὁ τῶν 70 ἐτῶν ἀριθμὸς ἔσχατος, πεντήκοντα δὲ γυναῖξιν. (Ἀριστ. πολ. VII κερ. 14).

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἴσως πάλιν γέννησιν, κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ἀσινῶν, ἀκριτόμηναι δι' ὕπερ καλεῖται τουριστι εἰ ἀκριτόμηνος. Πλ. εὐρυξ. Περὶ αἰσθητικῶν ὁμοιωμάτων.

Κατ' Ἀριστ. (πολιτικ. vii κερ. 14) ὁ νέων συνδυασμὸς φαῦλος πρὸς τεκνοποιῶν ἄτελας καὶ μικροὶ τὰ σῶματα γίνονται.

Ὁ αὐτὸς λέγει πρὸς σύζυξιν γάμου ἢ μὲν νέα πρέπει νὰ ἔχη ἡλικίαν τοὐλάχιστον 18 ἐτῶν, ὁ δὲ νέος ἡλικίαν 37 ἐτῶν.

Οἱ ἄρχαιοι ἐπέβουον τὸν γάμον πρὸς παραγωγὴν τέκνων. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέβουον εἰς τὸ πρῶτον ἡμέραν: ἀπ' ἀρότρου καὶ δὴν ἄγαμαι γαμπεύου. Διὰ τοῦτο ὅταν ἡ γυνὴ θεωρεῖτο στειρὰ ἢ ὁ σύζυγός τις ἀνικανός, οἱ τότε νόμοι ἐπέτρεπον τὸ διαζύγιον διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐν Σπάρτῃ ἐπιεράθη εἰς τὸν Ἀριστίνου Νισαλέα νὰ διαζευχθῇ τὴν ἑαυτοῦ σύζυγον στειρὰν οὖσαν. Ὁ δὲ Πλάτων λέγει ὅτι οἱ στειροὶ νὰ διαζευγνύονται. (π. νόμων ζ')

Καὶ ὁ Μωϋσῆς διέταξε τὴν διαζύγιον ὅταν ἡ γυνὴ ἦτο στειρὰ. (Δευτερον. ΚΔ')

Καὶ οἱ Ῥωμαῖοι διέταξαν διαζεύξιν τῶν στειρῶν. Ὁ Σκόριος Καρβάλιος ἐκ αὐτοῦ διαζεύχθη τὴν σύζυγόν του ἄλλὰ καὶ ἡ γυνὴ διαζεύχθη τὸν σύζυγόν της ἐνεκὸν ἀνικανότητος.

***

Πρὸς τὴν εὐήμεριαν τοῦ γάμου ἀπαιτεῖται ἡ γνώσις τῆς οὐρανίας διοικήσεως καὶ οὐρανομετρίας δι' ὅπερ ὁ Σόλων ἐκέλευσε πρὸς νόμους ἰσῆσαι ἐπὶ τὸν γάμον φρόνητρον φέρειν σημείον.

Πρῶτον νὰ ἐπιληθῆ καλῶς καὶ εὐαριστῶς εἰς τὸν σύζυγον αὐτὸν νόμον τῆς νυμφῆς συγκαταθεῖσθαι μῆλον κυδωνίου συγκατατραφέντον. (Πλουτάρχ. γαμ. πραγμ.)

Τὰ βιβλία 20η τῶν ἱπποτῶν τοῦ μεσαιωνοῦ ἐξημερόντο διὰ τῶν καλῶν συζύγων αὐτῶν. Ὁ ἱπποτὴς ἐν ἐκ τῶν συστατικῶν αὐτοῦ ἔχει τὴν λατρίαν τῆς γυναίκας. Ἐφείθε ν' ἀρέσκη εἰς τὴν γυναῖκα, καὶ διὰ τὴν ἀρέσκη ἔπρεπε νὰ ἦν ἄνδρσις, ἐλευθέρσιος καὶ τοῖς τράπουσι εὐθυμῶς. Ἡνὶ διαστημεν εὐθυμον τρόπον εἶνε τὸ μέσον ἔτι' αὐτὸ ἐξημεροῦνται τὰ 20η καὶ θεωρεῖσθαι πολλὰ ἐλαττώματα.

Ὁὐδὲν ἔχει μεγαλειτέραν ἐπιρρῶν ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, ὅταν ἡ γυνὴ. Ἐάν αὐτὴ γνωρίζῃ τὴν ἰδικὴν δύναμίν της καὶ τὴν χρῆσιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, δύναται καὶ τὸν βαρύτερον καὶ θηρωδέστερον νὰ χαλίναγωγῆσθαι. Δυστυχῶς ἐλάχιστοι τῶν ἀριθμῶν ἐκτιμοῦσι τὴν τοιαύτην ἀξίαν των, καὶ σπανίως προσήκουσαν χρῆσιν ποιῶσι.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ἰατροῦ Σπάρκ, ἀποθνήσκουσι περισσότεροι ἄγαμοι ἢ ἐγγαμοὶ ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 20 μέχρις 25 ἐτῶν. Ἡ αὐτὴ ὑπεροχὴ ὑπάρχει καὶ κατὰ τὰ ἄλλα ἔτη τοῦ βίου. Ὁ μέσος ὄρος τῆς ζωῆς ἀπὸ τοῦ 25 ἔτους μέχρι τέλους ἔχει διὰ μὲν τοὺς ἐγγάμους 50 ἔτη, διὰ δὲ τοὺς ἀγάμους 40.

Αἱ νυμφεύμεναι γυναῖκες ἀποθνήσκουσι περισσότεραι καρὰ αἱ ἄγαμοι μέχρι τοῦ 30 ἔτους ἡλικίας. Μετὰ ταῦτα ἀποθνήσκουσι μᾶλλον αἱ ἄγαμοι.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ πλευριτίου

Ὅταν ὑποστή τις περιφύξιν κατὰ τὸν θώρακα ἐπισυμβαίνει ἐπίσης φλόγωσις τοῦ ἐνὸς ἢ τῶν δύο πλευρικών σπλῆκων. Ὁ πύσχος ὀρίσεται βῆχα, καύσιν, δίψαν καὶ αἰσθάνεται πόντημα ἐπὶ τὸν πλευρῶν. Ἀρχεται ἡ νόσος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ βίχους, κατόπι ἐπέρχεται θερμότης, δίψα καὶ βῆξι συνήμα παρίστανται συγχευμένοι πόνου κατὰ τὸν θώρακα, αἰσθῆς συγκεντρῶνται κατόπι ἐπὶ τινος θέσεως μόνιμου. Ταῦτα ἐξέπικνουται ὅταν ἔρχεται βῆξι. Ἡ γλωσσοσση ἐξηραίνεται, ἔχει λευκὸν ἐπίχρυσμα, ὁ σφογμὸς γίνεται ταχὺς, πλῆρης μετ' ἐπιτάσεως. Ἡ ἀναπνοὴ γίνεται ἐπίπνοος καὶ δυσχερῆς: ἐντοτε ἐπέρχεται πυρεθῆμα, ἐάν ἡ νόσος ἐξακολουθῇ ἢ φλόγωσις τοῦ σπλῆκος μεταδίδεται καὶ εἰς τὸν πνεύμονα, καὶ τότε ἡ νόσος εἶνε διπλῆ διότι ἀναπλεῖται βρογχοπνευμονία, καθ' ἣν ὁ σφογμὸς ἀνοίγει, γίνεται ἀπαλῆς: ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ασθενὴς διαφέρει ἀπὸ τοῦ ζῆντος.

Ἄφελουσι μετὰ τὴν τρίτην ἡμέραν τὰ ἐπιθήματα ἐπιτεθῆμενα ἐπὶ τῆς πλευριτικῆς χώρας καὶ ἐπὶ τῶν ὀμοπλατῶν.

Ἰσοθερικῶς γίνεται χρῆσις πνευσάνου ἐκ κριθῆς, ἢ πῆσις σωμαδῆς, ἱατρικῆν ἐξ ἀφαιψήματος πολυγύλακτος μετὰ σερραπίου βλασίου τολαιάνου. Πολὺ ὀφελὲς καὶ θεραπευτικὴ ἡ χρῆσις τῆς

ήμερικῆς τροφῆς ὑπὸ δόσιν κόκκων 2 ἢ 3 ἐντὸς ὕδατος κίτρου μετὰ ἀναλόγου σερραπίου καὶ σταγμάτων 5 λαυδάνου Σίδναμ ἐν ὕδατι δρ. 25, ὅπερ λαμβάνει ὁ πάσχων καθ' ὥραν ἀνά μίαν κωταλίαν μεγάλην. πρὸ τοῦ κάτω μέρους τῆς γαστρονομίας τοῦ πάσχοντος μέρους ὠφελούσιν οἱ συναπισμοὶ καὶ ἡ διατήρησις τῶν ποδῶν θερμῶν. ¶ Ἡμέτ. τρῶξ εἰς δόσιν 3 κοκ. διαλελυμένη ἐντὸς 40 δρ. ἐγγύματος ἰσχυρῆς μετὰ σερραπίου κλπ. ἡρωϊκῶς ὠφελεί. λαμβανόμενη καθ' ὥραν ἀνά μίαν κωταλίαν μεγάλην.

Τροφὴ δυτίον μετὰ τὴν τρίτην ἡμέραν ἀνά ἓνα κρόκον ὠπὸ καὶ ὀλίγον ζωμὸν ἐκ κρέατος ἄρνιθος.

¶ Ἡ πλευρίτις εἶνε νόσος ἐπικίνδυνος καὶ μετὰ τὴν παύσιν τῆς φλογώσεως μένουσιν ἐνίοτε τινὰ συμπτώματα διαρροῦντα ἐπὶ πάλιν. ¶ Ἡ νόσος διαρκεῖ ἡμέρας 7 ἕως 14, καὶ ἂν μὴ ἐξαλειφθῆ ἐπέρχονται δεινὰ ἀποτελέσματα διότι τὸν πλευρικὸν σάκκον ἔχει πεπληρωμένον ἐξ ὀρού.

***

Ο Ἰατροχειρουργὸς κ. Σωκρ. Τσάκωνας ὑποδιευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου ἐ «Ἐὐαγγελισμῶς», ἐξετέλεσε θαυμασίαν ἐπιτυχῆ μετὰ ἰσχύος ἐγχειρίσιν, περὶ ἧς διαλαμβάνομεν κάτωθι. Ἦντο ἀξέπικνος ὁ κ. Τσάκωνας διὰ τὴν τοιαύτην σπανίαν ἐγχειρίσιν, ἧς παρῶγει τὸ ἐνδόξιμον τῶν ἐλπίδων ἀναδείξωσι μεγάλου χειρουργοῦ παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τῇ Ἀνατολίᾳ.

ΦΑΡΜΑΚΙΑ ΕΓΧΕΙΡΗΣΙΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚῆς ΜΕΤΑ ΠΑΘΕΩΣ ΕΝΤΕΛΟΥΣ

Βάστανος ὄγκος τῆς κοιλίας.

Ἰσχυρὸς πολυτόκος, τὸ ἦδον περίπου ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς ὄγκουσα, περιτῆρσε πρὸ τριῶν ἐτῶν μικρὰν ἐξόγκωσιν πρὸς τὰ ἄριστερά τοῦ ὑπογαστρίου, τοῦ χρόνου προϊόντος ἐπαισθητῶς μεγεθνομένην. Ἡ νόσος εἰσῆλθεν ἐν τῷ αὐθαγγελισμῷ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους καὶ ἐξήτησε τὴν συνδρομὴν τοῦ κ. Τσάκωνας, ὑπὸ τῆς ἐξῆς διατελοῦσα περιστάσεως. Θρόμβος τῆς πασχούσης ἐπαισθητῶς ἠλαττωμένη, ὄψις ὠχρὰ, ἐξόγκωσις τῆς κοιλίας ὑπερβύλλουσα λίαν, σφῆγμα τοῦ δέρματος τοῦ ὑπογαστρίου. Ἐὰν κάτω ἀκροαδῆματόν. Τὸ ἀριστερὸν ἦμισυ τῆς κοιλίας καταλαμβάνετο ὑπὸ ὄγκου σκληροῦ, παρέχοντος ὄμοις μικρὰν ἐλαστικότησιν καὶ ἐπεκτεινομένου πολὺ πρὸς τὰ ἄνω, πληροῦτος δὲ σφίγαν τὸ ἀριστερὸν ἦμισυ τοῦ ἐπιγαστρίου καὶ ἀφικνου-

μένου μέχρι τοῦ δεξιῦ ὑποχοδρίου. Τὸ ὑπολειπόμενον δεξιὸν ἦμισυ τῆς κοιλίας καταλαμβάνετο ὑπὸ ὄγκου κυστικού. Ἐγγχερίσιν. Μετὰ τὴν διάνοιξιν τῆς κοιλίας, (ἐν βελθείᾳ, διὰ χλωροφορμίου, ναρκώσει τῆς πασχούσης) παρουσιάσθη πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ χειρουργοῦ ὄγκος κυστικός στενῶς συμπεφυκῶς πρὸς τὸ κοιλιακὸν τοίχωμα δι' ἀπάσης τῆς προσθίας ἐπιφανείας αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἀποκόλλησιν τοῦ τοιχώματος τοῦ ὄγκου ἐκ τῶν πέριξ τῆς τομῆς παρεκέντησε τὸν ὄγκον διὰ παχίαις ἀκίδας, ἀφαιρέσας οὕτω ὄγκον 10 χιλιογράμμων, ὅτε ἀποκολλήσας ἀπασαν τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τοῦ ὄγκου διὰ τῶν δακτύλων ἀπὸ τοῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος καὶ εἰσαγαγὼν τὴν δεξιάν ἐντὸς τῆς κοιλίας, προσεπάθησε νὰ περιλάβῃ τὸν ὑπολειπόμενον τοῦ στερεοῦ ὄγκον ἐκ τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας αὐτοῦ, ἵνα βεβαιωθῆ περὶ τοῦ δυνατοῦ εἰρή τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ. πρὸς δὲ τοῦτο διηύρυνε τὴν τομὴν τῆς κοιλίας μέχρις 0,08 ὑπεκαταμέτρων ἀνωθεν τοῦ ὀμφαλοῦ (ὅτε ὀλίκληρος ἡ τομὴ εἶχε μῆκος 30 περίπου ὑπεκατομέτρων, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡβικῆς συμφύσεως), οὕτω δὲ ἀποκόλλων τὸν ὄγκον ἐκ τῶν πολλαπλῶν μετὰ τοῦ ἐπιπλοῦ συμφύσεων, ἀφίκετο εἰς τὴν ὀπισθίαν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ, ὅστις ἦτο στενῶς συνδεδεμένος δι' ἐξιδρωματικῶν συμφύσεων λίαν στερεῶν μετὰ μεγάλης μοίρας ἐντερικῶν ἐλίκων, ἐνῶ δὲ ὁ βοηθὸς συνεκράτει τὸν ὄγκον ἐκτὸς τοῦ κοιλιακοῦ τραύματος ἀποσπῶν αὐτόν, ὁ ἐγχειρῶν ἀπεκόλλα τὰς ἐντερικὰς ἕλικας, βηγνύων τὰς λίαν παχίαις ψευδομεμβρίνας, εἶτα ἀφαιρέθη τὸ κενὸ ὄργανον τοῦ ὄγκου, ἐγένετο ἡ ῥαφή τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων καὶ ἡ ἐπίδεσις τῆς κοιλίας. Τὸ βάρος τοῦ στερεοῦ ὄγκου ἦν 6 [1]2 χιλιογράμμων. Ἡ πάσχουσα ἠγέρθη τῆς κλίνης τὴν 14ῃν ἡμέραν.

***

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Ἐκτὸς στασιμῶν καὶ τριβῶν.

Α. ἔξειδιου ψευδαργύρου	δρ.	1
(oxyd. zinci)		
κόνεως ὀπίου	κόκ.	1
(pulv. opii)		
νάρθη	δρ.	1
(pul. valerianae)		

κόνις καστορέου	κόν. 6
(pulv. castor)	
κόν. σακχαρώδης	δρ. 1½
(pulv. sacch)	
μ. κ. κόνις	10

Χρησιμ. κατά τὸν τέταρτον ὄγκον ἀνὰ μίαν μέγιστην ἢ παύσασθαι αἰσθησάμενοι.

***

Καθαρτικὸν ἕκτον, ἀσφαλὲς, ἀνώδιον καὶ εὐγεστον.

Α. κόνις σακχαρώδης χαλεπ.	δρ. 1
(pulv. sacchar. Hal.)	
οἶνοννεύματος στάγμ. ὕδατος πρὸς διάλυσιν, πρῶτος βάρματος ἄλλου	στάγμ. 10
(vin. abso.)	
σπραπίου μάνας	δρ. 16
(arg. manna)	
ελαίου γλυκερίου	στάγμ. 10
(ol. nucis)	
μ. κ. τ.	

Χρησιμ. τὸ πρωτὸν ἢ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ἀνάγκῃ ἐν πάσῃ ὥρᾳ πίεσθαι.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΓΟΝΟΜΕΤΡΟΥ.

Πολλὰ φάρμακα δίδονται δι' ἀριθμοῦ τινος σταγόνων. Ἀλλὰ τίνας σταγόνους πρέπει νὰ ᾖσαι; Συνήθως χρῆσις γίνεται διὰ τοῦ σταγονομέτρου, τὸ ὅποιον εἶνε σωλὴν ἀπυλῆγων εἰς ὅπῃ μικρὰν ὄρεσιν, ἥτις παρέχει σταγόνους μικράς, αἰτίνες οὐδόλλως ἰσοδυναμοῦσι μετὰ τῆς ἱατρικῆς σταγόνου, τῶν ὅποιων ὁ ὄγκος εἶνε μέγας, ὥστε ἢ 10 σταγόνους ἀποτελοῦσιν ἓν δρᾶμιον, καὶ αἰτίνες μετροῦνται διὰ τῆς βολῆς τοῦ ὕγρου ἐκ τοῦ στομάτου τῆς φιάλης, ἢ ἐκ τῆς βολῆς τούτου ἐκ τοῦ πόματος τῆς φιάλης, μίᾳ τιαυτῇ σταγὼν ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 3 σταγόνους τοῦ σταγονομέτρου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἔπεται ὅτι τὸ σταγονόμετρον εἶνε ἰσοβαρὲς καὶ οὐδέποτε αἰ σταγόνες πρέπει νὰ μετροῦνται δι' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο πολλάκις ἢ δόσις τοῦ φαρμάκου δὲν λαμβάνεται ἀκριβῆς καὶ τὸ θεραπευτικὸν ἀποτέλεσμα οὐ γίνεται.

Ἀπόφυγε λοιπὸν τὸ σταγονόμετρον καὶ μέτρα τὰς σταγόνους διὰ τοῦ στομάτου τῆς φιάλης, ἢ διὰ τοῦ πόματος αὐτῆς.

***

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΥΔΝΩΝ

Τὸ ὕδρον κοινὸς ὕτανον (Tubro cibarium).

Φύονται τὰ ὕδνα ὑπὸ τὴν γῆν, εἰσὶν στρογγύλα, ἔχουσι μέγιστος λεπτοκρῆνον, χροῖμα μέλαν ἢ ὑπομέλαν, ἰώδες ἢ τερψιδες, ἀνευ βροχίων. Ἐβρίσκονται 3 ἢ 4 καὶ πλέον συνεχόμενα ὑπὸ τριχοειδοῦς νήματος, τὸ ὅποιον ἐκτείνεται καθέτως μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἐνθα περὶσταται εἰς εἶδος φυτοῦ λεπτοῦ ἔρποντος ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ φύλλα μικρὰ πράσινα, ὡς τὰ τῆς πρασίτου ἀψυθίας, καὶ δυσχερῶς διακρινόμενα διὰ τοῦτο πολλοὶ τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων ἐδόξαζον ὅτι τὰ ὕδνα εἰν αὐτοφυῆ ἀνευ βλαστῶν κείνται συνήθως ὑπὸ βάρους 4 ἢ 5 ἡκταίων. Οἱ χοίροι ἰδίως ἀρέγονται μέγιστος ταῦτα καὶ ἐπιζητοῦσι ὑδιὰ τῆς βίτης σκάπτοντες τὴν γῆν, ἵνα φάγωσι ταῦτα. Ἐκ τούτων ἀδηγοῦνται οἱ σὺβόται (χοιροβοσκῶ) πρὸς εὐρεσιν καὶ συλλογὴν τῶν ὕδνων, τὰ ὅποια τρώγουσι καὶ οὗτοι διότι εἰσὶν εὐγεστα καὶ κωρέχουσιν εὐχάριστον ὄσμην, τὴν ὅποιαν καὶ οἱ κύνες ἀρέγονται καὶ διὰ τῶν ποδῶν των σκάπτουσι πρὸς ταῦτα τὴν γῆν. Φύονται ὑπὸ γῆν στείραν, χαλκιώδη, ὑπὸ κασταναίων καὶ ὄρων καὶ μεταξὺ μεγάλων λίθων.

Τὰ ὕδνα χρῶνται ἐν τῇ μαγειρικῇ ὡς κωρέκευμα πρὸς κωτασκευὴν ἐδεσμάτων πολυτελῶν διότι κωλοῦνται λίαν ὑπερτιμημένα. Εἰσὶν ἐπιζήτητον κωρέκευμα τῶν κοιλιοδούλων.

Ἱατρικῶς εἰσὶν διεγερτικὰ καὶ ἀρμόδια εἰς τοὺς ἔχοντας λυμφατικὴν κρᾶσιν.

***

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

Ὅτε φυτὰ ἀνευ ζώων ἀναπνεόντων, οὔτε ζῶα ἀνευ φυτῶν δύναται ὑπάρχειν. Ἀμρᾶτερα δὲ τὰ τε ζῶα καὶ φυτὰ ζῶσι διὰ τοῦ ἀέρος, ἀνευ τούτου ἀποθνήσκουσι.

Ο αήρ λοιπόν εἶνε ἡ ἀρχικὴ ὑπαρξίς τῆς ζωῆς, τὸν ὅποιον εἰσπνέων ὁ ἄνθρωπος ζῆσθαι γίνεται. Καὶ τὰ μὲν ζῶα εἰσπνέουσι τοῦτον διὰ τῶν πνευμόνων· τὰ δὲ φυτὰ εἰσπνέουσι διὰ τῶν πόρων τῶν πρασίνων φύλλων, τοῦ πρασίνου φλοιοῦ τοῦ κορμοῦ καὶ τοῦ φλοιοῦ τῶν πρασίνων κλάδων· διότι ταῦτα χρησιμεύουσιν ὡς οἱ πνεύμονες εἰς τὰ ζῶα.

Καὶ τὰ μὲν ζῶα ἀπορροφῶσι πρὸς ζωὴν τὸ δευγόνον τοῦ αἵματος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐκπνέουσιν ἀνθρακικὸν ὄξύ. Τὰ δὲ φυτὰ ἀπορροφῶσι τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ καὶ ἐκπνέουσιν δευγόνον.

Ἀμφότερα μετὰ τοῦ αἵματος ἀπορροφῶσι καὶ ἀτμοὺς ὕδατος, τοὺς ὅποιους ἐμπεριέχει φύσει ὁ αἴρ ὡς καὶ ἄλλα αἶρια σώματα· τοὺς ἀτμοὺς τοῦ ὕδατος ἀμφότερα ἐκπνέουσιν τροποποιουμένως.

Οὕτω λοιπόν τὰ μὲν ζῶα παρέχουσιν ἀνθρακικὸν ὄξύ πρὸς ζωογόνειαν τῶν φυτῶν, τὰ δὲ φυτὰ δευγόνον πρὸς ζωογόνειαν τῶν ζῶων. Τοῦτο γίνεταί τὴν ἡμέραν. Τὴν δὲ νύκτα τὰ φυτὰ ἀπορροφῶντα διὰ τῶν ῥηθέντων πόρων τὸ ἐν τῷ αἵματι ἀνθρακικὸν ὄξύ, φέρουσι τοῦτο διὰ τῆς κυκλοφορίας τῶν χυμῶν αὐτῶν εἰς τὰ διάφορα μέρη αὐτῶν, τὸ ἀποσυνθέτουσι καὶ κρατοῦσι πρὸς ὠφέλειάν τινον τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀποπέμπουσι τὸ δευγόνον, τὸ ὅποιον χρησιμεύει, ὡς ἐρρέθη, πρὸς ὠφέλειαν τῶν ζῶων. Τὸ δὲ αἷμα ἀπορροφᾶται ὡσαύτως ὑπὸ τῶν φυτῶν ἐν μέρει, διότι χρησιμεύει καὶ τοῦτο πρὸς τροφήν τινον.

Ἡ λειτουργία αὕτη γίνεταί ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτός.

Τὰ φυτὰ ἐκτὸς τῆς λειτουργίας ταύτης μετὰ τῶν παρ' αὐτῶν ἐκπεμπομένων ἀτμῶν ὑδατιῶν, συνεχπέμπουσι καὶ βλαστέας ἀερίαις διαφόρων ποιότητων, ὧν τινὲς εἰσὶν δηλητηριώδεις κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ κατὰ τὸ εἶδος τοῦ φυτοῦ· ἄλλοι δὲ ἀτμοὶ εἰσὶν ἐπωφελεῖς, ὡς εἰσὶν οἱ τῆς κυπαρίσου, οἱ τοῦ εὐκαλύπτου, τοῦ ἡλιοτροπίου τῆς ἀμπέλου κλπ.

Τὸ ἐν τῷ σκότεινι παρὰ τῶν φυτῶν ἐκπεμπόμενον ἀνθρακικὸν ὄξύ ἐνοῦται μετὰ τοῦ ἀνθρακικοῦ ἔξέως τῶν ζῶων καὶ κορραίνει τὸν αἶρα, ὅστις εἰσπνεόμενος παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἐπιφέρει βλάβαν κατὰ τῆς ὑγείας, ὡς ἀκολούθως λέξομεν.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων ὅλων γίνεται ὅτι τὴν ἡμέραν ὁ αἴρ ἐμπεριέχει περισσώτερον δευγόνον, καὶ τὴν νύκτα περισσώτερον ἀνθρακικὸν ὄξύ. Διὰ ταῦτα τὰ ἐν ταῖς πόλεσι δένδρα ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ κήποις πρέπει νὰ φυτεύονται ἀραιὰ καὶ μακρὰν τῆς οἰκίας, ὥστε νὰ διέρχεται δι' αὐτῶν ρεῦμα αἵματος, τὸ ὅποιον παρασύρει καὶ διασκορ-

πίζει τὸ πλεονάζον ἀνθρακικὸν ὄξύ καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιβλαβεῖς ἀτμοὺς.

Ἐπειδὴ τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ εἶνε βαρύτερον τοῦ αἵματος καὶ κατακάθηται εἰς τὰ κάτω στρώματα τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, πρέπει ἡ οἰκία ἐνθα κατοικῶσιν ἄνθρωποι νὰ κῆται ἐπὶ ὑψηλῆς θέσεως, καὶ νὰ κατοικῶσιν οἱ ἐν αὐτῇ ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας ὀροφῆς, ἵνα χύνεται ἐκτὸς τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ.

Τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ πιεονάζει εἰς τὰς πόλεις ὅπου ὑπάρχουσι πυκναὶ οἰκίαι καὶ στενοὶ ὁδοί. Εἰς τοιοῦτους τόπους ἡ διαμονὴ εἶνε ἐπιβλαβὴς καὶ μάλιστα ἐν κατοικίῳ εἰς ἰσόγεια ἢ εἰς ὑπόγεια. Ἐπιβλαβὴς τῇ ὑγείᾳ ἐστὶ καὶ ἂν τις διαμενῇ ἐνθα ὑπάρχωσι πολλὰ ζῶα.

Ἐν συνόλῳ εἰπεῖν ἡ διαμονὴ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὅπου δὲν εἰσὶ πολλὰ δένδρα περὶ τὴν οἰκίαν, οὔτε νὰ ὑπάρχωσι περὶ αὐτὴν λειμῶνες ἢ ποτιστικὰ φυτὰ. Ἄνθρωποι λαχανόκηποι κλπ. τὰ δὲ περὶ τὴν οἰκίαν δένδρα νὰ εἶνε ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια ἐκπέμπουσιν ἀτμοὺς ὠφελίμους τῇ ὑγείᾳ, τοιαῦτά εἰσὶν οἱ κυπαρίσοι, ὡς ἐρρέθη, ὁ εὐκάλυπτος, ἡ ἀμπέλος κλπ. τὰ ὅποια πρέπει νὰ τίθενται πλεονάζον εἰς τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας.

Τὸ ἐν τῷ αἵματι πλεονάζον ἀνθρακικὸν ὄξύ εἰσπνεόμενον παρὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐπιφέρει βραδύτητα τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, γκλήρωσιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων, ἀποτοδίαν, καρδιαρείαν καὶ νοσηρὰν κατάστασιν. Τα συμπτώματα ταῦτα καθίπτανται δεινότερα ὅταν παρὰ τῆς διαμονῆ τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχωσι δένδρα ἐκπέμποντα ἀτμοὺς ἐπιβλαβεῖς. Τοιαῦτά εἰσὶν ἡ καρφία (καρδιὰ), ἡ συκῆ, ἡ ῥοδοδάφνη κλπ. ἄλλα καὶ τὰ ποτιζόμενα φυτὰ ἐκπέμπουσι ἀτμοὺς μiasmaticoὺς πρὸς διαλείποντας πυρετοὺς, οἵτινες ἀναφάνονται τὸν χειμῶνα καὶ ἐνίοτε παράγουσι βαρείας νόσους.

Πόσοι ἄνθρωποι μετοικίζοντες τὸ θέρος εἰς λεγομένας ἐξοχὰς καὶ ἀγνοοῦντες τὰ ῥηθέντα δὲν ἐγένοντο θύμα τῆς ἀγνοίας των. Πόσα παιδιὰ δὲν ἀπέθανον. Πόσοι τὸν χειμῶνα δὲν ὑπέστησαν διαλείποντας καὶ ὑποδιαλείποντας πυρετοὺς καὶ ἄλλας νόσους! καταστρέφοντες καὶ τὴν ὑγίειαν καὶ τὸ βάλάντιον εἰς ἰατροῦς καὶ φαρμακοποιούς!!!

Ἡ ἀλλαγὴ κατὰ τὸ θέρος τῆς διαμονῆς ἐκ τῆς πόλεως εἰς ἐξοχὰς εἶνε ἐπωφελεῖς, ὅταν ἡ ἐξοχὴ ἔχῃ οἰκίαν ὑγιεινὴν κατὰ τὰ ῥηθέντα· ἄνευ τούτων ἡ τοιαύτη ἐξοχὴ εἶνε ματαία καὶ ἐπιβλαβὴς.

Περὶ δεινδροφυτείας δημοσίων ὁδῶν ὄρα Φοῖβου ἔτους 1890, σελ. 19.

Ο ΣΤΡΑΒΩΝ ΚΑΙ Η ΦΥΛΑΞΗΡΑ

Μέχρι τούδε έφαινετο ότι ή έκμάθησις τής 'Ελληνικής γλώσσας υπό των σπουδαστών τής Εβρώπης, δεν παρείχεν έλπίδα τινα πρόοδου. Από τούδε όμως τό πράγμα άλλαξε και άλλώς, γνωστίς τις γάλλοι πολυμαθέστατος φιλόλογος ο κ. P. de Mély χάρις εις την έλληνομάθειάν του, έντός ολίγου θα προκίση τά θελήματά του με εκατοντάδας τινάς χιλιοφράγων χαρτομηνιάτων, προκηρυχθείσας πρό είκουσι και πλέον έτιών εις τόν άνακαλύψαντα την κατά τής φυλοξήρας συνταγήν.

Ίδού δε πως ο κ. Μελύ άνακάλυψε την συνταγήν ταύτην, ή μέραν τινά, καθ' ήν άνεγίνωσκε την γεωγραφίαν του Στράβωνος. Φαίνεται ότι κατά την έπιχήν του συγγραφέως τούτου, οι άμπελοουργοί, όπως οι σημερινοί συνάδελφοί των είχαν να παλαίσωσι κατά των έχθρών των άμπελών των, έντόμων διαφόρων, και παρασίτων και εύρωσίων θεραπεύειν. διότι και έν τή αρχαιότητα πολλά ήρώσαντο οι καλλιεργήσαι των άμπελων ένεκα των καταστροφών, τής οποίας έπήνεργον τά διάφορα είδη των φυτοφθόρων έντόμων και παρασίτων. Και τότε όμως διαφοροτρόπως κατεπολεμήσαντο τά έντομα ταύτα, διά ποιημάτων μέσων και φαρμάκων και οι τότε συγγραφείς, όπως και σήμερα, έγραψον εις τά διάφορα συγγράμματά των διαφόρους συνταγάς και μεθόδους. Τούτουτέρουπος και ο Στράβων έν τή βιβλίω II. κεφ. 4'. τής Γεωγραφίας του καταχωρεί τά ακόλουθα :

« Ο Ποσειδώνιος έμλελει περί άσφαλτόδους τινός γής, Α μ - π ε λ ι τ ι δ ο ς , ήν έξάγει εκ τινος μεταλλείου εύρισκομένου παρά την Σελευκείαν και ήτις χρησιμοκοιείται ως προφυλακτικόν κατά του άμπελοφθόρου έντόμου. Δέν έχουσι παρά να τρίψωσι την προσβληθείσαν άμπελον με μίγμα γής και έλαίου, και τούτο έξαρκει όπως καταστροφή τό έντομον, πριν ή προχωρήση από τής ρίζης εις τά φυλλώματα και τόν καρπόν. Ο Ποσειδώνιος προσθέτει ότι καθ' όν χρόνον διατέλει πρώτανις Ίδου, εύρίσκετο και έντέρα παρομοία γή άλλ' άπήτει μεγαλύτεραν δόσιν έλαίου».

Τής συνταγής ταύτης έπωφεληθείς ο κ. Μελύ, έκαμε χρΐσιν αυτής εις άμπελον προσβληθείσαν υπό τής φυλοξήρας, και τό αποτέλεσμα υπήρξεν έκπληκτικώτατον. Ο Στράβων δεν άναφέρει θετικόν τι και άλλος, διότι τό έντομον περί του όποιου άναφέρει προσβάλλει πρώτον την ρίζαν και είτα άνέρχεται εις τόν βλαστόν, άπαραλλάκτως όπως και ή φυλοξήρα.

Ίδού δε τίη τρόπον ο εύτυχής έφευρέτης εξέθηκε την έφευράσιν του ένόπιον τής γαλλικής ακαδημίας πρό τινος ; «Τό αποτέλεσμα

μα υπήρξε λαμπρόν. δυστυχώς όμως τό υπερβολικόν ψύχος παρεκώλυσε την πρώτην δοκιμήν, άλλ' εις την δευτέραν επί έκτάσει ενός έκταρίου, έφ' ου ήσαν πεφυτευμένοι 70 χιλ. άμπελορίζαι καιορθώθη παραγωγή 1361 χιλιογρ. οίνου, τετραγώνον δε 900 ριζών περιποιηθέν κατά την μέθοδον του Στράβωνος παράγαγε 475 χιλιογρ. οίνου, μεθ' ήλκεν την φυλοξήραν, και ένφ' επί των 9000 ριζών άπειροπαθήτων, πλέον των 3)4 καταστράφησαν καθ' έλοκληρίαν σήμεραν, εκ του τετραγώνου των 9000 ριζών ούτε έν καταστράφη».

Τό περιεργότερον έν τή περιστάσει ταύτη είναι ότι έναντίον τής γνώμης του Στράβωνος — όπως άλλοτε παρεδέχοντο και ο Θεόφραστος και ο Κάτων — είχαν υποστηρίξει ότι ουδέποτε ή άμπελος δεν ήθελεν υποφέρει διά του σχιστολίθου, Πέντε γραμμάρια εκ του μίγματος τούτου ήρκουν να καταστρέψωσι την υγιεστέραν ρίζαν και όμως αύται άντέσχον εις δόσεις 50 και 90 γραμ. Αί δειμαί έξακολουθοϋσιν έν Γαλλία, αι δε άμπελοι αι ούτω θεραπεύμεναι άναλαμβάνουσι ζωηρότητα και παράγουσι πλειότερον τώνμη προσβληθείσων έφ' ήν έφηρηθή τό φάρμακον τούτο. (Γρις.)

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

των έφευρέσεων και τής προόδου του άπολιτισμού.

- 2700 Κωνήγιον, ήμέρωσις των Θηρίων.
- 2600 Κτηνοτροφία, Γεωργική.
- 2500 Έφευρέσις άρότρου.
- 2400 Ορπηξ (ξάβδος βουζόλων).
- 2300 Δρέπανον. Άμπελοουργική.
- 2200 Κηπουρική Έλαιον. Άλευρον.
- 2100 Οπτικ. Πράζειν. Κλόθειν. Έφαινειν. Ράπτειν. Πλέκειν.
- 2000 Ποικιλλειν (κεντάν). Πορφόρα. Έγλας. Κερθαίνειν, τό αναλύειν, γύνειν.
- 1900 Η Σιδηροουργική. Ράπτειν τά μέταλλα. Λόγγα. Ξίφοι. Σφενδόνη, τόξον, βέλος, άσπίς.
- 1700 Έπικική. Καθρέπτεις εκ μετάλλου. Λιθοτομείον. Νομισματική. Τό Άλφάβητον.
- 1600 Η Μοίρις λίμνη. Πυραμίδες. Σουνοδία έμπόρων. Ναυτική κατά τούς άστέραις. Έλληνικόν έτος.
- 1500 Όβελίσκοι.

Πρὶν Χριστοῦ

- 1400 Κιννάμωμον. Κιννάβαρι. Φλεβοτομία, ἐμετικόν. Κλωστήριον παρ' Αἰγυπτίους. Κάδμος.
- 1300 Πυριατῆριον παρὰ τοῖς Σκύθαις. Θώραξ λεπιδωτός. Θώραξ. Δαίδαλος.
- 1260 Πρίων. Τρυπάνη. Ροκάνη. Διαβήτης, Θηδῶν ὀχύρωσις. Πολυουρία. Γνώμων. Τροχός Κεραμεικός.
- 1100 Ἴστος. Κυβεία. Σημαντρίς γῆ (ὡς τὸ βουλοκέρριον). Κατεργασίαι ἐπὶ τοῦ ἔστου Ἐλέφαντος.
- 1000 Χρυσοποικιλίαις. Ναός τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὁμηρος.
- 900 Στρατὸς τῶν Αἰγυπτίων μόνιμος καὶ ὑπομολιθιός. Ἡσίωδος.
- 800 Λυκοῦργος. Ἀργυροῦν νόμισμα τῶν Ἑλλήνων.
- 718 Ὁ Μαγνήτης. Τὸ ἀλφάβητον ἐν Ἑλλάδι. Ναυμαχία.
- 614 Δράκων. Λευκασμός κηροῦ. Σαπφώ. Λιθός (Ἀφρικῆς) περίπλους. Βαλεΐφως Σελήνης ἐπαριθμησις.
- 500 Σόλων. Ἐπτὰ σοφοί. Αἴσωπος. Πυθαγόρας. Γεωγραφικὸς χάρτης. Κύρος. Θαλξ. Ἀγγαρεῖον καὶ ὀδοποιία τῶν Περσῶν. Καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου τῆς ἐλαίας εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν. Αἰτιχόλος. Πυθαγόρας. Πίναξ. Σύστημα τοῦ Πυθαγόρου.
- 444 Σκύλαξ (ἀλυσσας). Ὁ Φακός. Φειδίας. Ἡρόδοτος. Πολύκλειτος. Πύριον. Σωκράτης. Νῆες πεντήρεις.
- 300 Μακεδονικὴ φάλαγξ. Ἴπποκράτης. Ἀρστοτέλης. Πραξιτέλης. Γαλλικὸν δρεπανοφόρον ἄρμα. Ἀπελλῆς. Ὁρζόπνευμα τῶν Ἰνδῶν. Μαισωλείον. Λύσιππος.
- 314 Ρωμαϊκὸν ὑδραγωγεῖον. Ὁδὸς ἡ Ἀππία.
- 200 Βυθκλείδης. Ἡ ἐλέπολις μηχανὴ τοῦ Δημητρίου. Νεάρχης. Ἀργυροῦν νόμισμα ἐν Ρώμῃ. Ὁ Φάρος. Μουσειον. Ἀρχιμείδης. Ὑδρορολόγιον. Ὁ Κήραξ (ἀγκυροστρατον).
- 100 Ρώμης λιθόστρωσις. Ἀρτοποιία ἐν Ρώμῃ. Τερέντιος. Πολύβιος. Κερκεσία εἰς Ἰταλίαν.
- 0 Μωσαϊκόν. Κηρογραφία. Χωρογραφία. Σάπων τῶν Γάλλων. Τὸ ἀμμωνιακόν (άλιας).

Μετὰ Χριστόν

- 100 Θυριακὴ. Σπίλωμα τοῦ ὕδατος. Γαληνός. Ὑδρομυλος (ὕδραλέτης).
- 200 Ἐαλοπαράθυρα ἐν κρηματοποιημένῳ ὕδατι. Ἀμπελουργία ἐν Γερμανίᾳ. Ὑδροπρίων ἐν Γερμανίᾳ.

Μετὰ Χριστόν

- 300 Φωταφία τῶν Ἀγίων ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ἐρίππιον. Ὑδρατάτης.
- 400 Κώδωνες ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν.
- 500 Μεταξοδόμυξ ἐν Εὐρώπῃ. Ἐπινήϊοι μύλοι ἐν Ρώμῃ. Ρῆον (ῥεθέντι). Χούμελα. Ἀναβολαίς (τάλαι τῆς σέλας).
- 600 Πτερογραφίς (κονδύλιον). Ὠρολόγια. Ἑλλεν κόν ἡ ὑγρὸν πῦρ τοῦ Καλλινίκου.
- 700 Χαρτὶν βαμβάκινον. Τουρκικὸι τάπητες. Ὑδραυλῆς. Νιτρικὸν ὀξύ. Γεωργίος καὶ κηπουρικῆς πρόοδος ἐν Γερμανίᾳ.
- 800 Λιθόστρωσις τῶν Ἀγίων ἐν Κορδοβῆ. Τὸ πρῶτον Γερμανικὸν βιβλίον.
- 900 Ἀλγεθρα. Μεταλλεῖα. Μύλοι (ἀλογόμυλοι).
- 1000 Διατόνα (ἐλατήρια). Κανονισμοὶ περὶ τῆς ἀθλητικῆς τῶν Ἴπποτων. Ἀνεμόμυλοι. Ὠρολόγιον ἔντροχον.
- 1100 Τὸ τάγμα τῶν Ἰωαννητῶν τῶν Τεμπλεριῶν. Ζαχαροκλάμαρον ἐν Σικελίᾳ. Ἀραβικοὶ χαρακτῆρες. Γερμανοὶ Ἴππόται.
- 1200 Σαξωνικοὶ καθρέπται. Διοπτρα. Καθρέπτης.
- 1300 Χαρτόμυλος ἐν Νορμβέργῃ ἐκ βακέων. Ὠρολόγια ἐν ταῖς πόλεσι. Κανόνια=χωνεῖα. Σύμμα. Οἰνόπνευμα. Καρφίδες.
- 1423 Φαρμακοποιεῖον ἐν Λειψίᾳ. Λοιμοκαθατήριον ἐν Βενετίᾳ. Ἀερότονον (μηχ. ῥίπτουσα βέλη).
- 1435 Τυπογραφία. Καπέλλα (Πιλοποιία). Ὀχημα (ἀρμάμαξ). Μεταλλεῖον ατυπηρίας ἐν Ἰσλίᾳ. Ἀνακάλυψις τοῦ Ἀκρωτ. τῆς Καλῆς Ἐλπίδος. Ἀμερικῆ. Θαλασσοπορία πρὸς τὰς Ἀνατ. Ἰνδίας.
- 1500 Θυλακωρολόγιον. Αὐθῆρος.
- 1513 Ναός τοῦ ἁγ. Πέτρου ἐν Ρώμῃ. Πλέκειν.
- 1538 Ταβάκος ἐξ Ἀμερικῆς. Σικτεϊνὸς θάλαμος ἢ ζυθοθλαμπος.
- 1543 Κοπέρικος. Ἐπιστόλια.
- 1554 Ἐρυθρὸν σφραγιδοκῆριον.
- 1582 Ὠρολόγιον προσευκτηρίον.
- 1571 Πελάνια σῆμαντρα (βουλίνια).
- 1579 Ἀλοπήγια (ἀλυκαί).
- 1582 Τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον. Τὸ ἐκκρεμὸς.

- 1639 Τηλεσκόπιον. Ἀγγλο—Ἰνδική ἔταιρεία. Δορυφόρος τοῦ Δίδου. Τράπεζα Γεωμετρική.
- 1614 Μικροσκόπιον.
- 1618 Κυκλοφορία αἵματος.
- 1638 Θερμόμετρον.
- 1643 Βαρόμετρον.
- 1653 Ἀεραντλία. Ἠλεκτρισμός. Φωνητήριον. Ὑαλεγκασία. Φωσφόρος. Κομπῶν περιφορά. Πυροκρότητρον. Κατοπτουργεῖον.
- 1700 Κάμηλος (παλαμάρι). Πορμελιάνη.
- 1707 Κυανοὺν τοῦ Βερολίνου.
- 1713 Δαμαλὶς Λεβνίτιος.
- 1713 Κλειδοκύμβηλον (πιάνον).
- 1723 Κατοπτρικόν τηλεσκόπιον.
- 1731 Πυρόμετρον.
- 1736 Μοιρογνωμόνιον.
- 1740 Πλιομικροσκόπιον.
- 1750 Εὐγένιος ἔ Βούλγαρις.
- 1753 Ἀλεξικέραυνον.
- 1756 Θεοτάκης.
- 1773 Ἐξορία τῶν Ἰησουϊτῶν. Ἠλεκτροφόρος.
- 1783 Ἀερόστατον.
- 1794 Τηλέγραφος.
- 1796 Λιθογραφία. ἐμβολιασμός τῆς εὐλογίας.
- 1804 Δόμητρα. Παλλὰς. Ἀτμόπλοον. Κάντιος. Σχλληρος. Ἦρα. Ἰδοτία.
- 1812 Ταχυπιστήριον.
- 1817 Τερπόδιον. Ταχυδρομείον.
- 124 Βόλφιος.
- 132 Κοραΐς. Φωτοτυπία ἢ Δαγερτυπία.
- 120 Κινίνα.
- 140 Ἠλεκτρικός Τηλέγραφος. Σιδηροδρόμος. Ἐποβόχιος τηλεγράφος.
- 176 Ἐπποσιδηροδρόμος.
- ἔχει τῆς σήμερον αἱ ἐφευρέσεις εἶνε ἀπειράριθμοι. Οὗτος ὁ λίγα πρὸς ἐφεύρασιν ἄρτιον τοῖς μεταγενεστέροις.